



Τερζής Τίμος, Ωτορινολαρυγγολόγος, Ριнологικό Κέντρο Αθηνών

Νέο Αθήναιον MD Hospital, Αθήνα.

Τηλ. 211-6009 261, 6972 264 464.

Email: AthensRhinology@gmail.com

Εικοσιτέσσερα χρόνια μετά το ξεκίνημά της, η Ενδοσκοπική Χειρουργική έχει πλέον καθιερωθεί ως η μέθοδος αναφοράς στη χειρουργική της μύτης και των παραρρινίων κόλπων. Από τις λεπτές παρεμβάσεις της Λειτουργικής Ενδοσκοπικής Χειρουργικής (Functional Endoscopic Sinus Surgery- FESS), μέχρι την επιθετική ενδοσκοπική διαρρινική χειρουργική της βάσης του κρανίου, το άκαμπτο ενδοσκόπιο έχει αλλάξει πλέον τελείως τη ρινοχειρουργική αλλά και τη συνολική λογική αντιμετώπισης των παθήσεων της ευρύτερης περιοχής.

Σήμερα, η σύγχρονη τεχνολογία προσφέρει δυνατότητες που πριν λίγα χρόνια ήταν, χωρίς υπερβολή, στη σφαίρα της επιστημονικής φαντασίας. Η απεικόνιση υψηλής ευκρίνειας, τα συστήματα έκπλυσης των φακών, οι συσκευές μικροεκτομής (microdebridors/shavers) και τα συστήματα διεγχειρητικής πλοήγησης (Navigators) είναι παραδείγματα τεχνολογικών εφαρμογών που επέτρεψαν την εξέλιξη της ενδοσκοπικής χειρουργικής σε επίπεδα που δεν μπορούσαν να φανταστούν ούτε οι ίδιοι οι εμπνευστές της.

Η συσκευή μικροεκτομής (microdebrider) είναι εργαλείο υψηλής ακρίβειας που επιτρέπει την αφαίρεση των βλαβών με σύγχρονη διατήρηση του υγιούς βλεννογόνου. Ένα περιστρεφόμενο μαχαιρίδιο αφαιρεί τον παθολογικό ιστό και η συνδεδεμένη αναρρόφηση τον απομακρύνει μαζί με αίμα και εκκρίσεις, καθαρίζοντας με αυτό τον τρόπο το χειρουργικό πεδίο. Στην ίδια συσκευή μπορούν να συνδεθούν φρέζες για την αφαίρεση οστού. Οι φρέζες και τα γλύφανα εκτομής είναι διαθέσιμα σε διάφορους τύπους, γωνίες και διαμέτρους, δίνοντας απεριόριστες δυνατότητες στο χειρουργό.

Τα συστήματα διεγχειρητικής πλοήγησης χρησιμοποιούνται κατά την επέμβαση για να προβάλουν σε πραγματικό χρόνο (real time) το άκρο του ειδικού εργαλείου μέσα στην αξονική τομογραφία του ασθενούς. Με αυτό τον τρόπο ο χειρουργός μπορεί να ελέγξει την ακριβή θέση του, να αυξήσει την ασφάλεια της επέμβασης επιβεβαιώνοντας τη θέση ευγενών ανατομικών στοιχείων, αλλά και να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα της εγχείρησης, ελέγχοντας αν αφαιρέθηκε όλη η παθολογία.

Οι τεχνολογικές εξελίξεις αυτές αποτελούν πολύτιμα εργαλεία στα χέρια του χειρουργού/ενδοσκόπου. Σε εκπαιδευμένα χέρια μειώνουν σημαντικά το χρόνο της επέμβασης και την πιθανότητα επιπλοκών, ενώ αυξάνουν την ασφάλεια και την αποτελεσματικότητα της εγχείρησης. Όμως δεν αντικαθιστούν την εκπαίδευση και την εμπειρία του χειρουργού. Όλοι οι μεγάλοι δάσκαλοι της ενδοσκοπικής χειρουργικής τονίζουν ότι «Η τεχνολογία δεν μπορεί να αντικαταστήσει την τεχνική».

Ειδικά για την διεγχειρητική πλοήγηση, έχει γραφτεί ότι «Το Navigator κάνει τον καλό χειρουργό καλύτερο, αλλά μπορεί να κάνει τον κακό χειρουργό επικίνδυνο». Έτσι θα πρέπει να μην ξεχνάμε ότι οι τεχνολογικές εξελίξεις είναι χρήσιμες όταν συμπληρώνουν την επιστημονική γνώση και εμπειρία, αλλά μπορεί να οδηγήσουν σε σοβαρά προβλήματα όταν χρησιμοποιούνται με λανθασμένο τρόπο.

